

brat *francišek* 1

»Poskuša uravnovežiti oziroma povezati nasprotne pole: ne poudarja samo edinstvi, ampak tudi svobodo; ne le pravice do skupnih dobrin, marveč tudi pravico do razpolaganja s sadovi svojega dela; ne le nacionalizma, marveč tudi domoljubje; ne le populizma, marveč tudi odtujenost političnih in kapitalskih elit od ljudstva ...«

- VSI SMO BRATJE: Sence zaprtega sveta
- Drevo življenja in 800 let plezanja po njem
- SKRB ZA NAŠ SKUPNI DOM
- Franciško obhajanje božiča
- Sveta Angela Folinjska

Urednikova beseda

4 Frančiškova duhovnost

VSI SMO BRATJE

Bonaventura, *Drevo življenja* in 800 let plezanja po njem

8 Naša evangelizacija

SKRB ZA NAŠ SKUPNI DOM – kateheze OFS

12 Členimo Vodilo

4. člen

13 Frančiškov svetni red

Frančiškovo obhajanje božiča
Sveta Angela Folinjska

16 Iz naših družin

Blagoslovljeno leto 2021!
Naš asiški rožni venec

22 Živi Rožni Venec

Žetev

23 Iz Frančiškovih logov (revij)

Frančiškov prijatelj
Med nami

24 Mladi Frančišku

Zorenje

26 Pravičnost in mir

Najina pot v Assisi in pogovor s sv. Frančiškom

30 Korenine in sadovi

Javier Garrido: Rožice sv. Frančiška (60)

37 Sveta dežela

Dogajanje v Sveti deželi 2020
Romanje v Sveto deželo

46 Razvedrilo

Jabolčni štrudelj brata Tomaža
Nagradna številčnicaBrat Frančišek – ISSN 1408-0192.
GLASILO FRANČIŠKOVEGA SVETNEGA REDA
(OFS) V SLOVENIJI.Revija izhaja šestkrat letno.
Spletni arhiv: www.ofm.si/zbv/revija_BF

Izdajatelj:

Založba Brat Frančišek, Prešernov trg 4,
SI-1000 Ljubljana, Slovenija, www.ofm.si/zbv/

Za založbo:

Miran Špelič OFM

Člani uredniškega odbora:

Janez Papa OFM (odgovorni urednik)
Fani Pečar OFS (glavna urednica)
Peter Skoberne OFS (naslovnica)
sestre FMM (Naša evangelizacija)
Metod in Mateja Trajbarič OFS (Frančiškov svetni red);
Prispevke za rubriko OFS pošljite na e-pošto: revija.bf@fsr.si
Gregor Pavlič OFS (Razvedrilo)
NS FRAMA (Mladi Frančišku)
Fani Pečar OFS (Pravičnost in mir)
Miran Špelič OFM (Korenine in sadovi, Naše knjige)
Peter Lavrih OFM (Sveta dežela)

Logotip rubrik:

Aleš Porenta

Fotografije:

Internet, arhiv revije BF

Oblikovanje in priprava:

Tina Bruno, Založba Brat Frančišek

Tisk: ABO Grafika d.o.o., Ljubljana

Naklada: 2.700

Naslov uredništva:

Ul. škofa Maksimilijana Drževiča 7, SI-2000 Maribor
tel.: 02-22-85-113
E-mail: revija.brat.francisek@ofm.si

Rokopisov in slik ne vračamo.

Revija se vzdržuje s prostovoljnimi prispevki.

Prispevke nakazujte na:

Narodni svet FSR Slovenije,
Prešernov trg 4,
SI-1000 Ljubljana

TRR SI56 0430 2000 3307 102, NOVA KBM d.d.;

sklic na 00 700-20.

Glasilo izhaja z dovoljenjem cerkvenih oblasti.

Gospod naj ti podari mir!

B ožični prazniki in vstop v novo leto so bili zaznamovani z epidemiološkimi ukrepi, ki so onemogočali sproščeno vzdušje. Še pred enim letom si nihče ni predstavljal, da bo minulo leto 2020 tako »čudno«. Pa smo se vendarle nekako prebili tudi skozi to. Morda nam je bilo v pomoč, da smo v reviji Brat Frančišek razmišljali o različnih odnosih (do Boga, do sebe, do družine, do bratstva, do sodelavcev) in na ta način okrepili svoje zavedanje o pomenu dobrih in trdnih medsebojnih vezi, ki so bile v času korona izolacije na veliki preizkušnji oddaljenosti oz. velike bližine.

Letošnja rdeča nit naše revije pa bo okrožnica papeža Frančiška *Vsi smo bratje*. Vsaka številka nam bo prinesla razmislek ob posameznih poglavjih okrožnice in nam pomagala oblikovati pristop k posameznim tematikam.

Tokrat je pred nami uvod in prvo poglavje, ki je naslovljeno »Sence zapr-

tega sveta«, ob odlomku pa je razmišljal Stanko Šorli OFS. Ne spreglejte tudi predstavitev Bonaventurinega *Drevesa življenja* in 800 let plezanja po njem, ki ga je prevedel br. Jan Dominik Bogataj OFM.

Kateheze OFS bodo v tem letu zaje-male iz okrožnice *Hvaljen, moj Gospod*, tokrat o skrbi za skupni dom.

Dogajanja in srečanj v živo v zadnjih mesecih ni bilo, lahko pa v reviji najdete nekaj utrinkov iz dveh virtualnih srečanj za OFS – Frančiškovo obhajanje božiča in za FRAMO – Zorenje.

Kljub temu, da morda že dolgo niste bili v Assisiju, pa najdemo tudi nekaj koščkov asiških odstiranj in molitve.

Če imate še kaj jabolk, se lahko preizkusite v pripravi prav posebnega jabolčnega štrudlja, za katerega je priskrbel recept br. Tomaž.

V kolikor vas branje naše revije veseli in napolnjuje z novimi spoznanji, bomo veseli tudi vaše finančne podpore za nemoteno izhajanje in pokrivanje stroškov tiska in poštne. Bog povrni!

Ob novem letu vam poleg lepih želja želimo tudi blagoslova in zdravja!

Vse dobro!
br. Janez Papa

VSI SMO BRATJE

V letu 2021 bomo v rubriki *Frančiškova duhovnost* spremljali razmišljanja ob okrožnici papeža Frančiška »Vsi smo bratje« (Fratelli tutti), ki je izšla v Assisiju na predvečer praznika sv. Frančiška Asiškega, 3. oktobra 2020. V prvi številki sta pred nami uvod in prvo poglavje, ki govori o številnih izkrivljanjih sodobnega časa: manipulacija in deformacija pojmov, kot so demokracija, svoboda, pravičnost; izguba čuta za socialnost in za zgodovino; egoizem in nezanimanje za skupno dobro; prevlada tržne logike, temelječe na dobičku, in kultura odmetavanja; brezposelnost, rasizem, revščina; neenakost pravic in njihove iztirjenosti, kot so suženjstvo, trgovina z ljudmi, zaslužnjevanje žensk, ki so prisiljene splaviti, trgovina z organi.

Sence zaprtega sveta

Konec novembra smo zaključili cerkveno leto z nedeljo Jezusa Kristusa, Kralja vesoljstva, kralja vseh živih in neživih stvari, vseh planetov, zvezd in galaksij, vseh črnih lukenj, vsega znanega in še neznanega od začetkov pa do konca časov. Sveti Frančišek Asiški je vse to razumel kot vesoljno (univerzalno) bratstvo, ki naj bi bilo po Božjem načrtu kraljestvo resnice in življenja, kraljestvo svetosti in milosti, kraljestvo pravičnosti, miru in ljubezni. Žal smo ljudje, ker ne znamo odgovoriti na vprašanje v Prvi Mojzesovi knjigi »Kje je tvoj brat? ... Kaj si storil?« in ker se ne držimo Jezusovega opomina: »Vi pa si ne pravite učitelj«, kajti eden je vaš Učitelj, vi vsi pa ste bratje« (Mt 23,8), pozabili na vse to. Vzeli smo vajeti v svoje roke in zavozili ...

V novi okrožnici *Vsi smo bratje* – o bratstvu in družbenem prijateljstvu se je papež Frančišek osredotočil na »univerzalno razsežnost bratstva, na njegovo odprtost za slehernega človeka«. V uvodu pravi: »VSI SMO BRATJE (FRATELLI TUTTI), je zapisal sv. Frančišek Asiški, ko se je obrnil na vse brate in sestre ter jim ponudil življenje po evangeljskem okusu. Med njegovimi nasveti želim izpostaviti enega, s katerim vabim k ljubezni, ki seže onkraj zemljepisnih in prostorskih pregrad. Tu razglša

za blaženega tistega, ki ljubi drugega, 'ko je daleč od njega, kakor bi bil ob njem'. (...) Ta svetnik bratske ljubezni, preprostosti in veselja, ki me je navdihnil, da sem pisal okrožnico *Laudato si'*, me spet spodbuja, naj to novo okrožnico posvetim bratstvu in družbenemu prijateljstvu. Kajti sv. Frančišek, ki se je čutil brata soncu, morju in vetru, je znal biti še bolj povezan s tistimi, s katerimi ga je družilo isto meso. Povsod je sejal mir in hodil z ubogimi, zapuščenimi, bolnimi, zavrženimi, zadnjimi.«

V nadaljevanju papež zelo odprto in pošteno pove, da izhaja iz svojega krščanskega prepričanja, vendar skuša odpreti dialog z vsemi ljudmi dobre volje: »Sanjamo kot eno človeštvo, kot popotniki, zgneteni iz istega človeškega mesa, kakor sinovi te iste zemlje, ki gosti vse nas, vsakega z bogastvom njegove vere ali njegovih prepričanj, vsakega z lastnim glasom, vse brate!«

Prvo poglavje enciklike, vseh je osem, je poimenoval *Sence zaprtega sveta*. Pandemija, ki je izbruhnila prav

med pisanjem okrožnice, »je razgalila našo navidezno gotovost (...)in očitno nesposobnost za skupno ukrepanje.« Papež ugotavlja, da je povezanost držav samo navidezna, prevladuje ošabnost najmočnejših. Tečejo spopadi interesov – vsi proti vsem, vsi smo vključeni vanje. Korak za korakom razčlenjuje, kaj vse pesti naš svet, ter ugotavlja in predlaga, kako to skupaj premagati. Poskuša uravnotežiti oziroma povezati nasprotno pole: ne poudarja samo edinosti, ampak tudi svobodo; ne le pravice do skupnih dobrin, marveč tudi pravico do razpolaganja s sadovi svojega dela; ne le nacionalizma, marveč tudi domoljubje; ne le populizma, marveč tudi odtujenost političnih in kapitalskih elit od ljudstva ...

Pohlep po razkošju in uživaštvu povzroča, da »ljudje niso več prva vrednota, ki jo je treba spoštovati in varovati, še zlasti, če je revna ali nemočna, ko 'še ne koristi' – kakor nerojeni – ali 'ne koristi več' – kakor stari.« Kultura odmeta vanja se ne uveljavlja samo pri izkoriščanju materialnih dobrin in naravnih virov ampak tudi pri ravnanju z ljudmi. Žene, otroci in najbolj revni so popredmeteni. »Človekove pravice niso za vse res enake.(...) Medtem ko ena stran človeštva živi v izobilju, se druga sooča z nepriznavanjem, podcenjevanjem ali teptanjem svojega dostojanstva, njene temeljne pravice pa so izpostavljene zanemarjanju in kršenju.« »Skrbeti za svet, ki nas obkroža in nas podpira, pomeni zavzemati se za nas same. Pregnesti se torej moramo v neki »mi«, ki prebiva v skupnem domu.« Globalizacija ni prinesla napredka, ni zmanjšala razlik, migracijski in begunski tokovi to samo potrjujejo. Nastajajo zidovi, da bi preprečili srečanje z drugimi kulturami.

Na obeh straneh se povečuje strah ... Papež zapiše: »Osamitev in zaprtost vase ali v lastne koristi nikoli ne vodita k povrnitvi upanja in začetku obnove. To je lahko samo bližina, kultura srečanja. Ne osamitev, bližina. Ne kultura spora, kultura srečanja.« In še: Vsesplošna tragedija, kakršna je pandemija covid-19, je za določen čas dejavno spodbudila zavest, da smo svetovna skupnost, ki pluje na istem čolnu, kjer bolezen enega škodi vsem. Spomnili smo se, da se nihče ne reši sam, da se lahko rešimo le skupaj.« Še na mnogo mestih papež opozarja na druge sence, a nas obenem opogumlja. Zato prvo poglavje zaključim z upanjem: »Kljub gostim meglam, ki jih ne smemo prezreti, želim na naslednjih straneh izpostaviti številne žarke upanja. Bog namreč še naprej seje med človeštvom semena dobrega. Najnovejša pandemija nam je omogočila, da smo si zopet pridobili in spoznali vrednost številnih sopotnikov in sopotnic, ki so kljub strahu dokazali, da znajo zastaviti lastno življenje. Prepoznavali smo lahko, da je naše življenje povezano z običajnimi ljudmi, ki nas podpirajo. Ti: zdravniki, medicinske sestre in tehniki, lekarnarji, zaposleni v trgovskih središčih, pri snagi, negovalci, prevozniki, moški in ženske, ki se trudijo pri servisnih in varnostnih službah, prostovoljci, duhovniki, redovnice ... so vsekakor spisali odločilne zgodbe naše razdeljene zgodovine; dojeli so, da se nihče ne more rešiti sam.«

Bom razumel tudi jaz? Bom spremenil svoje ravnanje tudi jaz, Frančiškov brat, Frančiškova sestra? Stvarstvo kliče na pomoč, Zemlja kliče na pomoč, bratje in sestre kličejo na pomoč, ...! In pomoč za vse prihaja: prihaja Emanuel – Bog z nami!

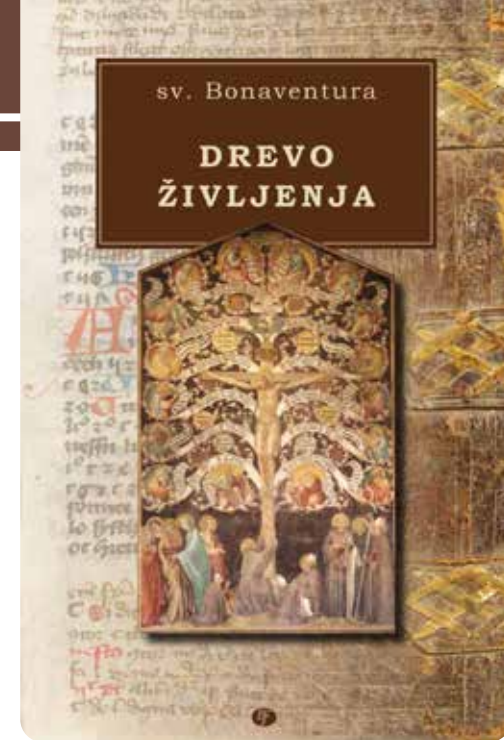
Stanko Šorli OFS

Bonaventura, Drevo življenja in 800 let plezanja po njem

Za praznik sv. Frančiška, 4. oktobra 2020, je pri založbi Brat Frančišek izšlo znamenito delo velikega frančiškanskega učenjaka sv. Bonaventura *Drevo življenja*. To se postavlja ob bok najbolj znanemu spisu Serafskega učitelja, *Potovanje duše k Bogu* (lat. *Itinerarium mentis ad Deum*, založba Brat Frančišek, 1999), ki je bil doslej edino njegovo delo na voljo v slovenščini. Izdajo odlikuje krajša spremna študija s predstavitev besedila in ovrednotenjem njegovega pomena za današnji čas, nato pa vzporedno prinaša latinsko besedilo in slovenski prevod, delo br. Jana Dominika Bogataja OFM.

Bonaventurov krajši spis *Drevo življenja* (lat. *Lignum vitae*) že s svojim naslovom – drevo, kot spomin na drevo življenja (Apd 22) ni nihče drug kot Jezus Kristus – sega v samo srčko krščanskega življenja in duhovnosti. Delo je v osnovi premišljevanje o Kristusovem življenju, ki temelji na evangeljskih poročilih o njegovem rojstvu, javnem delovanju, trpljenju, smrti, vstajenju in poveljanju. Jezus Kristus postane resnično drevo življenja, na katerega dvanajstih vejah rastejo sadovi kreposti.

V 48 premišljevanjih, razdeljenih glede na trojno skrivnost Odrašenikove zemeljske poti – *mysterium originis* (skrivnost izvora), *passionis* (trpljenja) et *glorificationis* (poveljanja) –, ki so predstavljene v podobi treh vej, ki se vsaka razrašča naprej še v štiri, Serafski učitelj tako na vsako izmed teh dvanaj-

stih vej naniza štiri sadove, ki zrastejo na njih. Poglavja večinoma sledijo dodelni notranji zgradbi: najprej je opisan posamezen dogodek iz Kristusovega življenja, čemur nato sledi molitveno-eksklamativen odziv.

Izdaja prevoda je začetek večjega prevodnega projekta v počastitev 800-letnice rojstva sv. Bonaventura (1221–1274, krstno ime: Giovanni Fidenza, rojstni kraj: Bagnoregio), ki jo slavimo v letu 2021. V tem letu je tako pri založbi Brat Frančišek načrtovan izid prevodov še treh njegovih ključnih besedil: *Breviloquij* (lat. *Breviloquium*), sijajen kratek prikaz srednjeveške teologije; *O trojni poti ali o žaru ljubezni* (lat. *De triplici via*), njegovo drugo najpomembnejšo mistično delo; in spis *Kako se različne umetnosti zvajajo na teologijo* (lat. *De reductione artium ad theologiam*).

Več kot dovolj priložnosti torej, da tega velikana srednjeveške teologije, ki je na najlepši način v teologiji izrazil genij Frančiškove novosti, bolje spoznamo tudi Slovenci!

SKRB ZA NAŠ SKUPNI DOM – kateheze OFS

Pred dobrimi petimi leti (leta 2015) je papež Frančišek podpisal dokument *Laudato si*, ki predstavlja nov korak v družbenem nauku Cerkve in zemljevid za izgradnjo pravičnejše družbe, zmožne varovati človeško življenje in celotno stvarstvo. Ob tej okrožnici so nastale kateheze, ki jih bomo pregledali v letošnjih številkah Brata Frančiška. Smiselno je, da vzporedno z njimi ponovno preberemo tudi samo okrožnico, ki jo lahko najdemo v slovenščini na svetovnem spletu.

KAJ SE DOGAJA V NAŠI HIŠI?

Svetopisemski odlomek –
1 Mz 1,11-13.20-25

Nato je Bog rekel: »Zemlja naj požene zelenje, rastlinje, ki daje seme, in drevje, ki na zemlji rodi sadje s semenom po svoji vrsti!« Zgodilo se je tako. Zemlja je pognala zelenje, rastlinje, ki daje seme, in drevje, ki rodi na zemlji sadje s semenom po svoji vrsti. Bog je videl, da je dobro. In bil je večer in bilo je jutro, tretji dan.

Bog je rekel: »Živa bitja naj mrgolijo v vodah in ptice naj letajo nad zemljo pod nebesnim obokom!« Bog je ustvaril velike morske živali in vsa živa bitja, ki se gibljejo in mrgolijo v vodah, po njihovih vrstah in vse krilate ptice po njihovih vrstah. Bog je videl, da je dobro. In Bog jih je blagoslovil in rekel: »Plodite se in množite, napolnite vse morsko vodovje! In ptice naj se množijo na zemlji!« In bil je večer in bilo je jutro, peti dan.

Bog je rekel: »Zemlja naj rodi živa bitja po njihovih vrstah: živino, laznino

in zveri zemlje po njihovih vrstah!« Zgodilo se je tako. Bog je naredil zveri zemlje po njihovih vrstah, živino po njenih vrstah in vso laznino na zemlji po njenih vrstah. Bog je videl, da je dobro.

Člen Vodila ali Konstitucij OFS – Vodilo, člen 18

Spoštujejo naj druge stvari, tako žive kot nežive, ki »nosijo pečat Najvišjega«, in naj se trudijo, da skušnjava izkoriščanja premagajo s Frančiškovim duhom vesoljnega bratstva.

Razmišljanje

Prvo poglavje okrožnice povzema najsodobnejša znanstvena dognanja o okolju z namenom, da bi prisluhnili »kriku stvarstva«. Podnebne spremembe so globalni problem, ki prinaša tudi različne socialne, ekonomske in politične spremembe. Če je podnebje skupno dobro, last vseh, potem so posledic podnebnih sprememb najbolj deležni najrevnejši. V sklopu etike mednarodnih odnosov okrožnica nakazuje obstoj pravega ekološkega dolga, predvsem na ravni svetovnega severa in juga.

Clen 26 pravi: Zdi se, da se številni, ki imajo v rokah največ virov in ekonomsko ali politično moč, osredotočajo predvsem na to, kako bi prikri ali skrili simptome in

tako zmanjšali le nekatere negativne vplive podnebnih sprememb. Vendar mnogi simptomi razkrivajo, da bodo lahko posledice vedno hujše, če bomo obdržali sedanje načine proizvodnje in porabe. Zato je nujno in neizogibno spodbujati razvojno politiko, ki bo v prihodnjih letih močno zmanjšala izpuste ogljikovega dioksida in drugih zelo onesnažujočih plinov na primer tako, da bi fosilna goriva nadomestili z obnovljivimi viri energije. Na svetu je žal zanemarljiv delež dostopa do čistih in obnovljivih virov energije. Potrebno je še razviti primerne tehnologije za njeno shranjevanje. V nekaterih državah so prišli do pomenljivega napredka, ki pa je žal še vedno zanemarljiv pri povečanju skupnega deleža. Bilo je tudi nekaj vlaganja v proizvodnjo in transport, ki zahtevata manj energije in surovin, pa tudi v način izgradnje ali obnove stavb, s katerim se izboljšuje energetska učinkovitost. A te dobre prakse so daleč od tega, da bi postale splošne.

Ko se prvo poglavje sooča »z različnimi vidiki sedanje ekološke krize« ima pred očmi naslednje vidike:

Podnebne spremembe

»Podnebne spremembe so globalni problem, ki močno vpliva na okolje, družbo, ekonomijo, razporeditev dobrin, politiko ter danes predstavljajo enega temeljnih izzivov za človeštvo.« Če je podnebje skupna dobrina, torej od vseh in za vse, potem to spremembo najbolj občutijo najrevnejši. Vendar pa se zdi, da se tisti, »ki imajo največ zalog virov ter ekonomsko ali politično moč, osredotočajo predvsem na zakrivanje problemov ter skrivanje simptomov.« »Pomanjkanje odzivnosti do problemov teh naših bratov in sester, je znamenje izgube čuta odgovornosti do nam podobnih. Na tem čutu pa je utemeljena vsaka civilna družba.«

Vprašanje vode

Papež zelo jasno zatrjuje, da je dostop in zagotovitev pitne vode bistvena, temeljna

in obča človekova pravica. Od tega je odvisno preživetje vsake osebe, zato je temeljni pogoj za izvajanje vseh drugih človekovih pravic. Zanikati revnim dostop do vode pomeni zanikati »pravico do življenja, ki je neodtujljivo zakoreninjena v njihovem dostojanstvu.«

Zaščita biotske raznovrstnosti

»Vsako leto izgine na tisoče rastlinskih in živalskih vrst, ki jih ne bomo več mogli spoznavati in jih naši otroci ne bodo mogli več videti, torej so izgubljene za vedno.« Ne gre le za potencialne vire izkoriščanja, temveč imajo vrednost same v sebi. S tega vidika »so hvalevredna in občudovanja vredna prizadevanja znanstvenikov tehnikov pri reševanju problemov, ki jih je povzročil človek. Človekov poseg namreč, še posebno ko ga vodi finančna korist ali potrošništvo, siromaši in odvzema lepoto zemlji, na kateri živimo, da postaja vedno bolj omejena in siva.«

Zaradi sprejemanja odgovornosti za stanje v svetu se kaže »dejanski ekološki dolg«, predvsem severnega dela sveta do južnega. Glede podnebnih sprememb so različne stopnje odgovornosti, tiste iz razvitih dežel so večje.

Zavedajoč se velikih razhajanj glede te problematike je papež Francišek močno pretresen zaradi »medlih odzivov« na dramo številnih posameznikov in ljudstev. Ob pozitivnih zgledih, ki jih je kar nekaj, pa sveti oče pokaže na neke vrste odrevenelost ter na lahkomišno neodgovornost. Zaznati je umanjkanje primerne kulture ter pripravljenosti spremeniti stil življenja, proizvodno ter porabo. Nujno potrebno je ustvariti sistem norm, ki bo zaščitil ekosisteme.

Za premišljevanje

Ali sam vidiš razliko med stvarstvom, v katerem si živel v svojem otroštvu, in tem, v katerem živiš zdaj?

Kaj papež misli z izrazom »kultura odmetavanja«? Se strinjaš z njim? Zakaj?

Kaj je dokaz, da se klimatske spremembe dogajajo in da so posledica človeške aktivnosti? Kaj bodo njihove posledice?

Kaj lahko sam storiš v smeri ohranjanja stvarstva?

Molitev

Oče, slavimo te z vsemi bitji, ki so bila ustvarjena s tvojo vsemogočno roko. Tvoja so, napolnjena s tvojo prisotnostjo in tvojo blago ljubeznijo. Hvaljen bodi!

Jezus, Božji sin, vse je bilo ustvarjeno po tebi.

V Marijini maternici si se učlovečil in tako postal del te zemlje.

Svet si gledal s človeškimi očmi.

Danes v svoji vstajenski slavi bivaš v vsakem bitju.

Hvaljen bodi!

Sveti Duh, po svoji luči vodiš ta svet

v Očetovo ljubezen

in na tej poti spremljaš zdihujoče stvarstvo.

Tvoja prisotnost v naših srcih naj nas spodbudi, da bomo delali dobro.

Hvaljen bodi!

Troedini Bog, skrivnostna edinost neskončne ljubezni,

nauči nas, da te bomo videli v lepotah vesolja,

kjer vse stvari pričujejo o tebi.

Naj te slavimo in se ti zahvaljujemo za vsako bitje, ki si ga naredil.

Daj nam milost, da bomo čutili globoko povezanost z vsem, kar obstaja.

Bog ljubezni, pokaži nam našo vlogo v svetu kot orodje

svoje ljubezni do vseh ustvarjenih zemeljskih bitij, ki jih ti nikoli ne pozabljaš.

Razsvetli vse mogočne in bogate, da se bodo izogibali greha brezbrčnosti,

da si bodo prizadevali za skupno dobro, da bodo podpirali šibke in skrbeli za ta svet, v katerem živimo.

Reveži in zemlja kričijo:

Gospod, pridi k nam s svojo močjo in lučjo, pomagaj nam varovati vsako življenje,

pripravi nas za boljši jutri in prihod tvojega Kraljestva pravice,

miru, ljubezni in lepote. Hvaljen, moj Gospod!

Amen.

24. junija 1978 je papež Pavel VI. potrdil novo Vodilo OFS in leta 2018 smo praznovali 40-letnico tega dogodka. Eden od rezultatov je tudi nova rubrika v Bratu Frančišku (in na spletni strani OFS) Členimo Vodilo, kjer so na kratko razloženi posamezni členi Vodila. Za razlage skrbi s. Mojca Špende.

4. člen

Četrty člen je prvi izmed členov, ki govorijo o načinu življenja bratov in sester OFS. Temeljno za nas je, da se naučimo prehajati iz življenja k evangeliju in od evangelija k življenju. Evangelij je bil tisti, ki je Frančišku in njegovim bratom jasno pokazal pot, ki so jo morali prehoditi.

Koristno je, da se večkrat vprašamo, kako mi beremo in živimo evangelij. Kako se trudimo udeležiti to, kar smo prebrali? Frančišek se je trudil, da bi

Kristusu postajal čim bolj podoben. Da je to zmožni in da bi zmožni tudi mi, moramo stopiti na njegovo pot, ki vodi k Očetu. Ta pot je težka in naporna, toda varna, ker je to pot ljubezni. Za Frančiška ni bilo več pomembno, da bi iskal resnico kjer drugje, kajti Kristus sam je resnica. Z vso močjo je to Jezus potrdil tudi pred Pilatom: »Prišel sem na ta svet, da pričujem za resnico« (Jn 18,37).

V Kristusu bomo čutili polnost življenja, tistega življenja, ki nam ga On daje v vsej polnosti. Naloga bratov in sester OFS je, da svetu prinašajo karizmo serafinskega očeta: ljubezen do evangelija, da bi preko njega spoznali Jezusa Kristusa in hodili za njim. Vsak od nas bo to storil po svojih sposobnostih, vedno pa je potrebno začeti pri evangeliju, kajti evangelij je Kristus, ki govori, svetuje, uči, vodi. Kristus je najdragocenejši dar, ki ga je Oče dal človeštvu. Brez njega ni odrešenja – to zatrjuje evangelij.

Frančiškovo obhajanje božiča

Zaradi epidemioloških razmer v Sloveniji so jesenski skupni dogodki na Frančiškovski sceni odpadali kot po tekočem traku; srečanje svetov, duhovne vaje, romanje v Assisi ... Prav tako so od oktobra onemogočena redna srečanja bratstev. Zaradi vsega tega in z željo, da bi adventna priprava vseeno imela Frančiškov priokus, so trije narodni duhovni asistenti OFS pripravili trilogijo z naslovom Frančiškovo obhajanje božiča.

Prve tri sobote v decembru se nas je med 25 in 30 sester in bratov OFS zbralo na zoomu, kjer smo razmišljali o različnih vidikih Frančiškovega odnosa do Božiča. Najprej je br. Primož Kovač OFM Cap osvetlil dejstvo, da je Frančišek, ki je bil vernik izkušnje, božično sceno postavil med sveto mašo. Evharistija je vzporedni dogodek Jezusovemu rojstvu, smo lahko slišali. In nato razmišljali o svojem odnosu do maše in še posebej do posvečene

hostije. Naslednjo soboto smo ob br. Robertu Bahčiču OFM gledali podobo Jezusa, novorojenčka, zavitega v plenice, ki spi na goli skali, h kateremu pristopi sveti Frančišek in ga zbudi. Hkrati pa iskali situacije, kjer lahko z nenavezovanjem na materialno, z uboštvom, »budimo« Jezusa v nas in v drugih. Trilogijo sklepa v soboto pred četrto adventno nedeljo br. Danilo Holc OFM Conv (članek je napisan v tretjem adventnem tednu), ki se bo ustavil ob ponižnosti Boga, ki se vidi tudi v božičnem dogodku, v katerem Neskončni in Vsemogočni prihaja na svet kot nebojgli otrok.

Po vsakem od treh razmišljanj je bila možnost, da smo udeleženci lahko izmenjali svoja razmišljanja in se s tem še dodatno obogatili. Vseskozi pa je bilo prisotno tudi veselje, da se vidimo in da smo tudi v teh čudnih časih povezani. Hvala vsem trem duhovnim asistentom za njihov čas in pripravljenost sprejeti izziv in delovati tudi v drugačnih razmerah. Pa tudi br. Mateju Nastran za tehnično podporo.

Fani Pečar OFS

Darovi za revijo Brat Frančišek
oktober + november 2020 = 1631 €

- 5 € Bojan Zavrl
- 10 € Fanika Bizjak, Marko Cotman, Jelka Pakiz, Marija Agapito, Franciska Komar, Cibej Rihard
- 15 € Jakopič Mili, Gabrijela Jurglic, Tratnik Marija
- 20 € Stanko Granda, Stefka Goltnik, Rok Alboje, Župnija Vojnik, Dragica Čulig, Marjeta Batagelj, Žnidaršič Alojz, Frančiška Zimič, Rupnik Irena, Slava Nedoh, Greif Veronika, Slabe Danica, Flisar Vera, Majda Vrh, Danijela Pinculič, Anica Kralj, Zoran Krulic, Frizerski Salon Marusa, Maruska Mravlje s.p., Valencic Ivan
- 21 € Dolenc Domen
- 30 € Kenda Lenka, Porenta Marjetica, FSR Krajevno Botrstvo Mozirje, Antonija Rainer, Sestra Frančiška
- 40 € Župnija Bela Cerkev, Zdenka Kocan, Hozjan Ema, Marija Šumer
- 50 € Ivica Tibola, Neza Stopar, Neda Štiglic, Franciska Modrijan
- 90 € Urbanija Jože
- 100 € Zabota Silva
- 120 € Mirko Potocnik
- 150 € Bernarda Rous, Ines Čeligoj Pregelj s.p.

Bog povrni!

Znani člani
Frančiškovega svetnega reda

Sveta Angela Folinjska

Angela se je rodila okrog leta 1248 v Folignu v Umbriji v bogati družini. Oče je kmalu umrl, mati pa jo je vzgajala precej površno, tako da razen krščanske vzgoje v domači hiši ni dobila nobene posebne izobrazbe. Odrasla je v lepoticu, ki ji niso bile tuje zabave in veseljaštvo. Hitro se je znašla v posvetnih krogih mesta Foligna, kjer je srečala bogatega človeka, s katerim se je poročila pri dvajsetih letih in imela dva otroke. Njeno življenje je bilo tudi po poroki lahkomišelnost.

Njeno kasnejše življenje pa so zaznamovali nekateri dogodki, med drugim silovit potres leta 1279 in dolgaletna vojna proti Perugii. Angeli se je vedno bolj začela oglašati vest. Postala je nemirna. Šla je k spovedi. Iz njenih lastnih spisov vemo, da je najprej nekatere grehe zavestno zamolčala. Zaradi duševne stiske, v kateri se je znašla, se je v molitvi s prošnjo za dobro spoved obrnila na sv. Frančiška Asiškega (ta se ji je prikazal) in s pomočjo duhovnega voditelja p. Arnalda doživela spreobrnjenje.

Na poti pokore, ki jo opisuje sama, pravi, da je napravila osemnajst korakov. Med njimi so bili: strah pred pogubljenjem v peklu, dobra spoved, vztrajno opravljanje pokore ... Vsak korak je pomenil večje zbližanje z Bogom. Na tej poti ji je bil zgled sv. Frančišek, ki ga je imenovala »ogledalo svetosti in vseh popolnosti za vse, ki hočejo duhovno

živeti«. Kot on se je odločila za popolno ubožstvo. Za odmiranje svetu pa je poskrbelo življenje samo.

Najprej ji je umrla mama. Njeno smrt je Angela sprejela kot »Božjo voljo«. V istem letu ji je umrl mož in za njim kmalu drug za drugim še oba otroka. Za Angelo je bil to hud in boleč udarec, obenem pa velika tolažba, ker je vedela, da bo šele zdaj mogla neovirano hoditi po poti križa in pokore. Zdaj je nista več ovirali ne družba ne družina. Hotela je

živeti po zgledu sv. Frančiška v popolni revščini. Na njeni poti pokore je bil to enajsti korak, ki ga je storila. Po enem izmed romanj v Rim je kljub pomislekom in nasvetom znancev prodala svoje drago posestvo in izkupiček razdelila revežem.

Okoli leta 1290 je stopila v tretji red sv. Frančiška. Zbirala je podobno misleče ljudi v svoji skupnosti (*cenacolu*) k molitvi in pogovorom o veri ter k načrtovanju dobredelnih dejavnosti, kajti Angela je požrtvovalno skrbela za uboge, še zlasti za gobavce.

Deležna je bila tudi številnih mističnih doživetij in smela biti večkrat čisto v Božji bližini, kot je zapisal p. Arnold. Pogosto je imela prikazni Križanega, ki ji je kazal svoje rane in ji razodeval, kaj vse je pretrpel iz ljubezni do nje. Na več mestih je zapisala, da ji je Jezus rekel: »Nisem te ljubil za šalo!« Več kot dvajset prič je tudi zagotovilo, da dvanajst let ni zaužila nobene jedi razen evharistije.

Ko se ji je bližala smrt, so bili ob njeni postelji zbrani njeni duhovni sinovi in hčere ter več Frančiškovih manjših bratov. Zvečer 4. januarja 1309 je prejela zakramente za umirajoče, nato mirno zaspala, okoli polnoči pa umrla. Pokopana je v cerkvi Frančiškovih manjših bratov v Folignu. Tam se je začelo tudi njeno češčenje.

Angela je zapustila dragoceno zapisan dediščino, imenovano Knjiga ali Življenje blažene Angele Folinjske. Zaradi bogate in globoke teološke vsebine njenih spisov so jo imenovali »učiteljica teologov« in »mistikinja krščanske ljubezni«.

Angelo Folinjsko so leta 1693 razglasili za blaženo (Klemen XI.). Papež Frančišek pa jo je leta 2013 razglasil za svetnico.

Blagoslovljeno leto 2021!

*Križemsvet gredo stopinje,
križemsvet gazi po snegu.
Ena izmed njih je moja,
nanjo pada, pada sneg.
(K. Kovič)*

Sredi trenutne epidemije, ko so naše poti precej omejene, verujemo, da se bodo ukrepi sprostil in da bomo nadaljevali naša potovanja. Kajti z božičem se je rodil On, ki je Pot, ki osvetljuje in usmerja naše poti in s katerim nam je, kristjanom, hoja položena v DNK.

V novem letu vsem želiva veliko uspešnih poti: veliko poti, na katerih bomo lahko rasli, tudi kakšno navidezno brezpotje, kjer se bomo morali zanašati na D(d)rugega, poti, ki bodo sledile prehojeni poti svetega Frančiška, in seveda poti, ki se bodo križale z drugimi. Upava, da se na kakšni od teh poti srečamo.

Blagoslovljeno leto 2021!
Neža Tomažič – predsednica FO in FRAMA
Fani Pečar – predsednica OFS

Naš asiški rožni venec

Tisto leto smo bili spet v Assisiju. Že šestič zapovrstjo. Poromali smo z željo, da bi s sv. Frančiškom in sv. Klaro začutili Božji dotik, zaživel skromno in preprosto v bratski skupnosti, slišali odmev svojega srca, napolnili svojo dušo z mirom, ljubeznijo in novim upanjem ter ob prepevanju po kamnitih asiških ulicah pokazali, da smo srečni in veseli kristjani.

Obiskali smo kraje, kjer je bil Frančišek rojen in krščen, kjer je živel in srečal Klaro, kjer je slišal klic »POPRAVI MOJO CERKEV« – to je bilo tudi geslo in rdeča nit našega takratnega romanja –, kjer je zbiral prve brate, kjer je dobil stigme, kjer je molil in se postil, ter njegov in Klarin grob.

Nismo popravljali cerkve, smo pa popravljali naše medsebojne odnose

in naš odnos do Boga ter iskreno gradili bratsko in skavtsko skupnost. In molili smo naš poseben rožni venec, asiški rožni venec, desetko za desetko, vse štiri dele ...

VESELI DEL

Biti veseli kristjani. Biti srečni ljudje, biti odprti skavti, biti iskreni prijatelji, ki so vsaj za tisti teden pustili skrbi in težave nekje daleč zadaj, ki so za en teden pozabili jamrati in kritizirati, ki so vse položili v Božje roke, začutili Njegov dotik in bili srečni!

Ko smo peli na avtobusu tja in nazaj, ko smo peli v krogu na asiškem trgu, ko smo kot otroci sproščeno in neobremenjeno peli po asiških ulicah in pred cerkvijo sv. Klare, na stopnicah pri Mariji Angelski, smo začutili tisto »popolno veselje«, o katerem je govoril sv. Frančišek.

In ko je br. Joško vzel v roke kitaro, zaprl oči in zapel »Lepa si, lepa si ...«, mi vsi pa zapeli za njim, se nam je zdelo, da ni lepa samo Marija, da je lep tudi vsak izmed nas, da je lep dan in da je lepo vse tisto, kar nosimo v srcu.

Morda smo se komu zdeli malo čudni in premalo resni, kot je rekel naš

soromar Hinko, morda smo tudi sami začutili, da smo v nekaterih trenutkih vznesenosti šli malo predaleč, da smo preveč glasni in se nam je »malo utrvalo« od veličastnosti trenutka, od sreče in hrepenenja. Morda. Morda. Ampak nismo mogli drugače, saj je srce »kar samo zapelo sončno pesem« ...

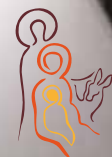
ŽALOSTNI DEL

Rivo Torto. Kraj je dobil ime po »krivem potoku«, ki je bil včasih morda res potok, zdaj pa je malo večja luža. Pa to sploh ni važno. Tu je sv. Frančišek srečal gobavca, mu umil rane, ga objel in v njem prepoznal Jezusa.

Zraven je tudi vojaško pokopališče. Pokopališče ameriških vojakov. Pokopališče mladih fantov, starih 20, 21, 22 let. Morje križev v ravnih vrstah, lepo urejena trava in nad vsem modro nebo. Na koncu pokopališča raste drevo in pod njim je klopca. Za počitek. Za razmišljanje. Za molitev. Ta klopca je bila naš oltar, drevo streha naše cerkve v katedrali Božjega stvarstva. Tam smo imeli sv. mašo.

In ko smo ugotovili, da so nekateri mladi fantje padli prav v tistih dneh pred mnogimi leti, se mi je zdelo, da sploh ni naključje, da imamo sv. mašo prav tam in prav tisti dan. Ponavadi za rajne na obletnico njihove smrti darujemo sv. mašo in obiščemo njihov grob. In ker k tem pokojnim vojakom ni prišel nihče, smo prišli mi ...

Med našimi prošnjami je bilo izrečeno prav to, pa tudi prošnje Gospodu, naj da zdrav razum, pamet in razsodnost tistim, ki začenjajo nesmiselne vojne, ki morijo in ubijajo, ki uporabljajo kemično orožje in grozijo z atomskim orožjem. Gospod, obvaruj nas takšnega gorja! Naj se nikoli več ne ponovi!

ČASTITLJIVI DEL

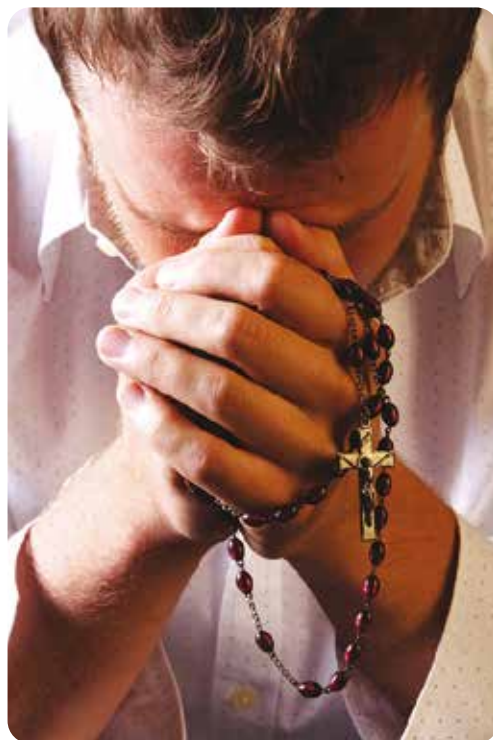
Kako razumeti sv. Frančiška? Kako razumeti njegovo ponižnost in skromnost? Kako razumeti častitljivost njegovih dejanj?

Odpovedal se je bogatemu dedovanju v domači trgovski družini, zavrgel je uspešno vojaško kariero, se do golega slekel pred asiškimi meščani, svojo družino in tedanjim škofom. Oblekel si je raševinasto obleko, prisluhnil glasu, ki mu je naročil, naj popravi njegovo cerkev, objel gobavca in mu rekel brat, pustil vse posvetno, »ves napuh in blišč sveta« in šel svojo pot. Tudi v kamnito razpoko v La Verni, ki meni osebno s svojo skrivnostnostjo in mističnostjo vzbuja srhljivo spoštovanje in se me vedno znova globoko dotakne.

Častitljiva dejanja. Vredna vsega spoštovanja. Častitljiva je tudi njegova svetost, ki se večini zdi morda nerazumljiva, nenavadna, skregana z razumskostjo in zelo skrivnostna. Pesem, ki smo jo vsak dan peli, pravi: *»... in ko skušam razumeti govorice te skrivnost, se dotakne me globoko tvoja vera in svetost.«*

SVETLI DEL

Svetlo je bilo vse. Vsak nov dan, sonce v Assisiju, noč s polno luno, naši obrazi, naša naklonjenost drug drugemu, drugim in drugačnim. Svetlo je gorela svečka, ki je šla od roke do roke v cerkvi sv. Rufina, kjer smo obnovili našo krstno obljubo. Svetlo so gorele drobne svečke, ki smo jih prinašali h križu ob čaščenju Najsvetejšega v poznem večeru ...

Svetli in sveti so bili trenutki pri naših skupnih mašah. Koliko lepih besed, koliko prošenj in zahval je bilo izrečenih! *»Hvala Jezus, hvala Jezus, ...«* je odmevalo vedno znova in znova. Kako lepo je, da se znamo tudi zahvaljevati. Spomnila sem se, da je nekdo rekel: *»Ko je v srcih ljudi svetloba, potem žarijo tudi v temi.«* Bilo je tako.

»Kdo odkril bo luč ljudem? Koga pošljem naj?« nas je v trenutkih svetlobe spraševal On. In mi smo odgovarjali: *»Tukaj sem, Gospod, pošlji mene. Slišal sem tvoj klic in zdaj sem tu. Bodi z mano, ko bom vabil vse ljudi k ljubezni, veri, upanju ...«*.

Svetlo so gorele tudi svečke na Jadrankini številki 50, pa tudi obrazi

skritih odkritih prijateljev, ki so se polni presenečenja veselo odkrivali na poti domov.

SKLEP NAŠEGA ASIŠKEGA ROŽNEGA VENCA

»Ko v življenje spet se vračam, me iskreno zaskrbi, le kako naj tam obracham vse bogastvo zadnjih dni ...« poje pesem. Tudi mene je skrbelo takrat in me še vedno skrbi. Ampak zdaj, ko to pišem, poje srce in duša moli. In prosim Gospoda, iskreno ga prosim, da bi bila tako še dolgo, dolgo, dolgo ... Vse dni. Vsak dan znova.

Živi rožni venec

za edinost Cerkve, nove duhovne poklice, svetost in stanovitnost poklicanih

ŽETEV

za molivce *Živega rožnega Venca*,
ki molijo za edinost Cerkve, nove
duhovne poklice, svetost
in stanovitnost poklicanih

**Drage molivke in dragi molivci
Živega rožnega Venca!**

Vsak mesec nas je več članic in članov, ki se zavedamo, da je potrebno vztrajno moliti in se ne naveličati, moliti za nove duhovne poklice, njihovo svetost in stanovitnost. Zadnji čas opažamo, da nekateri dvakrat potrjujejo svoje članstvo – to ni potrebno. Na različnih mestih je bilo namreč zapisano obvestilo in tudi dana prijavnica ali potrdilo, da se strinjate, da želite še naprej sodelovati. Dovolj je, da odgovorite samo enkrat!

Še ena prošnja, ki je bila že prej napisana na lističih ŽETEV. Da ob koncu desetke dodate še očenaš, zdravamarijo

in Slava Očetu za vse pokojne članice in člane Živega rožnega venca.

Pričenjamo novo leto 2021, ki bo za Živi rožni venec jubilejno. Pred 50 leti 1971 se je v frančiškanskem samostanu v Kamniku med mladimi fanti, gimnazijci ali konviktarji, porodila ideja, da bi ustanovili Živi rožni venec. Idejo so zaupali br. Pashalu Gorjupu, ki se je seveda strinjal s to pobudo. Molitveno pobudo so zaupali v varstvo Mariji Pomagaj z Brezij, prve članice in članice pa so nabirali po župnijah in postojankah, kjer so delovali bratje frančiškani. O začetnem dogajanju bomo gotovo še pisali v Žetvi. Ostanimo zavzeti molivci in hvaležni Bogu, da naše delo blagoslovlja z duhovnimi poklici.

Še zahvala in prošnja. Nekateri pošiljate v kuverti dar za ŽRV. Hvala vam. Lahko pa tudi nakažete na: **TRR SI56 2900 0001 7573735 pri UC banki s pripisom za ŽRV.**

p. Krizostom Komar

FRANČIŠKOV PRIJATELJ

Lanskoletne številke Frančiškovega prijatelja so bile uglasene na temo štirih kardinalnih kreposti, ki se glasijo razumnost, pravičnost, srčnost in zmernost. In slednja - zmernost je rdeča nit zadnje številke. Definirana je kot vrlina samoobvladovanja, s katero premagujemo skušnjave, s katerimi se borujemo vse življenje in ki škodijo nam ali pa drugim. Najdemo jo tako v osebnih življenjih kot tudi na polju svetovne ekonomije in nam kaže zdrav odnos do stvari, ki jih posedujemo.

Na krepost je v reviji pogledano tako z vidika Svetega pisma, z vidika svetega Frančiška in svete Klare ter z vidika sodobnih, aktualnih dogodkov. O njej na svoj način v intervjuju pripoveduje tudi Claudio Korošec, posebej glede zmernosti v virtualnem svetu.

Tako kot navadno v FPju najdemo tudi predlagano knjigo za branje in predlog za ogled filma, pa seveda zabavno stran in opise dogodkov, ki so se zgodili v zadnjem obdobju. Obilo dobrega in zanimivega branja torej.

MED NAMI

Vsebina 4. številke revije Med nami zaključuje temo ponižnosti, tokrat v smislu veselja nad bratom/sestro. Veselim se njenega/njegovega uspeha. Tokrat je res veliko razlogov za tako veselje, prišli pa so povsem nepričakovano: minorit p. Mauro Gambetti, ki je bil v naši reviji že omenjen, saj je bil kustos v asiškem Svetem samostanu in prijatelj slovenskih obiralcev oljk, je bil imenovan za kardinala. Tik pred zaključkom redakcije pa je prišla še novica o imenovanju p.

Martina Kmetca, rednega sodelavca revije, za nadškofa in metropolita v Smirni v Turčiji, kjer deluje kot misijonar.

Največ prostora v tej številki je zasedel pogovor s s. Romano Kocjančič, FMM, urednico oddaje Obzorja duha na RTV Slovenija. Z njo se je pogovarjal njen sodelavec in znani zgodovinar, novinar Jože Možina. P. Igor Salmič je v uvodniku pokazal, kako dragocen dar je bratstvo in v tem duhu »uporabil« zadnjo papežovo okrožnico, ki je uglasena na to temo. P. Martin Kmetec je na njemu lasten globok in temeljit način razmišljanja, da »medsebojno pozitivno vrednotenje vodi do skupnega prizadevanja in napora, ki je rodilo Frančiškov red«, br. Štefan Kožuh pa bralcem predlaga v premišljevanje in molitev nekaj korakov, kako osebno in občestveno krepiti preroško razsežnost našega bivanja v bratstvu.

Skozi misli papeža Frančiška, odlomke iz Svetega pisma in duhovnost svete Klare lahko vstopimo v ponižnost, ki plemeniti življenje bratstva. V rubriki Med minoriti in utrinkih iz Assisija se razliva veselje nad zadnjimi dogodki, p. Janež Šamperl pa se je poleg razmišljanja ob svojem skorajšnjem slovesu od Assisija poglobil v raziskovanje skrivnosti Frančiškove rojstne hiše.

Rubrika otroci med nami s posebno svežino vabi k reševanju uganke, koliko katerih Frančiškovih sinov se je udeležilo nogometne tekme. Utrip življenja utripa z Božjim nasmehom, ki ga je Izak prinesel v družino Presečnik.

Sledijo še obvestila, ki so v tem času veliko skromnejša, prinašajo pa tudi predstavitev dela sv. Bonaventura Drevo življenja in voščilo, s katerim vsi v urednosti želimo, naj Božje dete, največji čudež ponižnosti, odpira naša srca za radost ljubezni in bratstva! Naj nas v letu 2021 spremljata Božji mir in blagoslov!

Zorenje

Vsredo, 9. 12. 2020 je Narodni svet FO in FRAME Slovenija organiziral spletni dogodek z naslovom Zorenje. Zaradi pandemije letos ne moremo organizirati skupnih srečanj kot običajno, zato smo želeli pripraviti dogodek, ki bi krepil zavest, da skupnost Frame presega zgolj krajevno bratstvo, in ki bi vse obogatil za našo rast na poti za Kristusom. Tema dogodka je bila proces zorenja v povezavi z odločitvami: kako je zrelost pogoj za dobro odločitev in kako sprejemanje odločitev prinaša novo zrelost. S tem smo želeli pripomoči k rasti v razločevanju naše poklicanosti, kar je eden izmed ciljev FRAME.

Srečanje je potekalo preko platforme Zoom, udeležba pa je bila zelo številčna. Vseh skupaj nas je bilo okrog devetdeset, navzoči pa smo bili framaši iz Slovenije, Hrvaške pa tudi nekateri, ki niso člani FRAME. Dogodek smo namreč odprli za vsakogar, ki bi se ga želel udeležiti, da bi tudi drugim lahko ponudili nekaj svojega bogastva, hkrati pa je bila to za nje priložnost, da pridejo v stik z našim bratstvom. Začeli smo ga z molitvijo, nato pa sta sledila kratka nagovora naših gostov, s. Ane Šuštar in br. Ambroža Brezovška. Oba sta mlada redovnika, ki sta pred kratkim napravila zaobljube, s. Ana prve, br. Ambrož pa večne. Sledilo je precej časa za vprašanja, ki so jih postavljali udeleženci, na koncu pa smo sklenili z molitvijo in blagoslovom.

Najina pot v Assisi in pogovor s sv. Frančiškom

Zapis iz leta 1986, izpod peresa takrat 16-letnega, danes že pokojnega avtorja Mihaela Paša.

V zimskih počitnicah sva z mamo odpotovala v Assisi k sv. Frančišku v zahvalo, ker je moj dedek preživel težko operacijo.

Sprehajam se po ulicah zelo prijaznega in lepega Assisija. Lepe stare kamnite hiše me pozdravljajo na vsakem koraku in kar naenkrat se odpre pogled na lepo in mogočno Frančiškovo cerkev. Z mamo prestopiva prag le-te in greva mimo klopi za vernike proti oltarju, naravnost do Frančiškove slike, skozi katero je govoril Frančišek. Govoril je. Mahal z rokami,

premikal ustnice, živahno gledal. Toda nihče ga ni opazil. Vsakdo je pokleknil pred oltarjem, pregledal slike in freske, dal svoje priznanje umetnosti starih časov in odšel. Odšel drugam gledat slike in občudovat umetniško okrašeno cerkev.

Govoril mi je takole: Poglej, prijatelj, brat moj, te ljudi, moje brate in sestre, ki pridejo v Assisi, moje rodno mesto, pridejo v cerkev, ki so jo ljudje meni na čast in v spomin postavili. Tu gledajo umetnije in zanimivosti, nihče od njih pa se ne spomni na Boga. Nihče od njih se ne zaveda, da je to Božji hram. Tako rad bi navezal stik s temi ljudmi, tako rad bi se z njimi pogovoril, jim svetoval, olajšal njihovo dušo. Rad bi v pogovoru prevzel nase tegobe in reševal njihove zablode in probleme njihovih življenj. Toda zaradi njihove zaprtosti tega ne morem, ne smem drezati vanje, kajti ljudje so kot bojzljivi golobi na cesti.

Odletijo, če se jim preveč približaš, četudi s še tako dobrim namenom. Ljudje morajo sami priti do Boga, čeprav sem jim lahko vodič do Jezusa jaz ali kateri

drugi svetnik, toda sami odločajo, za kom bodo šli. Sami odločajo, ali bodo sledili poti Jezusa, poti ljubezni in duhovnih radosti, ali z gospodarjem materialnih dobrin peklenščkom, ki seje zlo in uničevanje.

Poglej, brat moj, kje so vsa ta drevesa, tisti čudoviti gozd, v katerem sem se poletil hladil? Materializem ga je pogoltnil. Vedno sem govoril: »Kdor zbira denar, zbira nesrečo.« Nesreče pa ne zbira le zase, temveč prav tako za živali, ptice, bilke, drevesa in vsa druga bitja, ki pa niso nič čisto nič kriva. Ona trpijo po nedolžnem. Umira voda in te prečudovite reke, ob katerih sem tolikokrat molil, občudoval njihovo lepoto in bistrost ter hvalil Gospoda, da nam je podaril tolikšno zemeljsko lepoto. Sam sem nekoč zapisal: »Naj hvali te, Gospod, sestra voda, ki v prid nam je vsa lepa, čista, skromna. Naj hvali te, Gospod moj, tudi ogenj, ki z njim razsvetljuje noč, in lep je, ljubeč, čvrst in močen.« In tudi ogenj, ki nam z njim Gospod

razsvetljuje noč, noč sovraštva. Kje je ta ogenj ljubezni, nepokvarjene in čiste? Ta ogenj gori v otrocih in v odraslih, ki so se odrekli vsem »dobrinam« tega sveta, ki nimajo nič, a prav ti imajo vse! Vedno sem govoril: Sveto uboštvo je največje bogastvo na tem svetu.«

O brat moj, zapiši – zapiši, kar ti govorim. Zapiši in piši tudi to v tujih jezikih, ki se jih učiš in se jih boš še učil. Nikdar pa ne pozabi spoštovanja do materinega jezika, kajti ta je najdražji, najlepši, mar ne? Seveda vedno nosi materin jezik v srcu in spoštovanju. Kdor ne spoštuje svojega jezika, ga zanemarja ali zataji, ta prav tako ne spoštuje svojih staršev, zanemarja svojo mater, mater, ki ga je rodila, in mater zemljo, na kateri živi. To, vem, je zate Slovenija, a zame Italija. Oh, moja mati, mati, ki me je rodila, ki me je vodila, skrbno in nežno vzgajala in

razumela. Mnogo stvari je pozabljenih o njej, o mojem očetu pa se je ohranilo veliko več. Povem ti, ko sem šel od hiše, bil takrat preganjan iz Assisija, preganjan v samoto, mi je v mrzlih zimah mati nosila hrano in obleko, da nisem od lakote in mraza zbolel.

Imam tudi sestro, ki jo neizmerno ljubim in ki mi je poleg moje matere nosila hrano in obleke, kadar je le mogla. Vedno sem jo občudoval, toda sprva je nisem razumel. Ko sem bil še veseljak in sem se vračal iz neke gostilne, sem jo zagledal, kako hodi po gozdni stranpoti. Zagledal sem jo kot deklico, bila je kot angel, ki je imela v sebi Božji dih lepote. Vsega me je prevzela. Obrnil sem se s konjem in kot po rajskih oblakih jezdil za njo. Nisem slišal klicev svojih prijateljev, ki so se z bali zame, ker niso vedeli, kaj se dogaja. Ko sem prijezdil do nje, sem

ji rekel: »Oh, ti lepotica, nebeško dekle, tako rad bi se pogovoril s tabo. Prosim le nekaj besed.« Ona pa mi je z mirnim glasom, ki je imel karajoč priokus, odgovorila: »Ne morem, človek božji. Ali ne vidiš, da se mi mudi? Pojdi raje v gostilno, kjer se boš bolje zabaval!« Ob teh besedah sem začutil, kakor da mi nož para srce. To je ona tudi opazila in mi rekla: »Vidim, da bi res rad se pogovarjal z mano. Pridi in me počakaj za tem grmovjem. Bratom moram namreč odnesti malico.« In res, čakal sem jo na dogovorjenem mestu z mislijo, da ima res nekaj rodni bratov, toda kmalu me je obšla groza in zazeblo me je po celem telesu. Njeni bratje so bili – gobavci! Postalo mi je jasno, da bi bilo res mnogo bolje, če bi odšel v gostilno, vsaj ne bi doživel tega strahu. Planil sem izza grma! In tekel sem, kolikor so me nesle noge

do konja, potem jahal v galopu, tako da se je kar kadilo za menoj.

Ta izkušnja pa je bila zame prvi življenjski izpit duhovnosti na fakulteti uboštva. Spoznal sem, da med nami vladata egoizem in strah za fizično življenje. Sram me je bilo, kajti bil sem v ljubezni do bližnjega daleč od deklice, ki je prezirala bolezen in je sočustvovala z najbednejšimi bitji tega sveta. To spoznanje me je spremenilo in mi vtisnilo pečat za celo življenje. Svetloba v duši mi je oznanila, da je ljubezen do bližnjega pot, ki jo mora vsakdo v življenju doseči, kajti brez tega ni dviga v resnično duhovno življenje. Na tej poti spoznanja sem hodil od tedaj le po tej poti in tako postal, kar sem, sveti Frančišek Asiški. Resnični bratje in sestre v svojem življenju darujejo svoje življenje, kajti le tako sledijo poti Kristusa, ki je s svojim zgledom utrjeval vero v življenje, ki ima moč nad smrtjo. Ko sem razmišljal o svojih poteh življenja, je prišel mimo mene neki gobavec, izločenec iz družbe in od najdražjih. Stopil sem s konja, objel tega nesrečnega in ga v solzah ljubezni in sreče najvišjega spoznanja poljubil kot dekle fanta na usta, usta, ki so izgovarjala le besede obupa, a kljub temu zaupala in verjela v Gospoda! Oba sva pričela jokati. Jokala sva od sreče in prevzelo me je nepopisno veselje, veselje je izviralo od samega Svetega Duha. Srdi obeh je preplavila radost in odgnala najtemnejše bolečine, kajti ljubezen je dosegla stopnjo razsvetljenja: življenje brez ljubezni je le dolina solz in nesmielnega životarjenja. Deljenje ljubezni je zdravilo duše in sila, ki bo premagala vse zlo, ki vlada na tem svetu.

Sprehajam se po ulicah zelo prijaznega in lepega Assisija s spoznanjem najvišjih resnic.

Javier Garrido

Rožice sv. Frančiška

na novo prebrane in premišljene (60)

**PETERO PREMIŠLJEVANJ
O PRESVETIH RANAH
SVETEGA FRANČIŠKA**

Četrto premišljevanje o presvetih ranah

Kar zadeva četrto premišljevanje, moramo najprej vedeti, da je Jezusova prava ljubezen popolnoma pobožila svetega Frančiška in ga spremenila v živo podobo križanega Kristusa.

Ko je opravil štiridesetdnevni post v čast svetemu Mihaelu nadangelu na sveti gori La Verni, se je angelski človek sveti Frančišek po šmihelskem prazniku

napotil v dolino. Bil je v družbi brata Leona in nekega pobožnega kmeta, na čigar oslu je jahal, ker zaradi svojih od žebeljev prebodenih nog ni mogel hoditi peš.

Medtem se je glas o njegovi svetosti razširil po deželi in pastirji so pripovedovali naokrog, kako so goro La Verno videli vso v plamenu – zanesljivo znamenje kakega velikega čudeža, ki da ga je Bog storil nad svetim Frančiskom. Ko so okoliški ljudje slišali, da jezdi mimo, so vsi, možje in žene, mali in veliki, prihiteli, da bi ga videli. In vsi so se z veliko pobožnostjo in vnetostjo prizadevali, da bi se ga dotaknili in mu poljubili roke. Ker teh ni mogel odtegniti češčenju ljudstva, jih je, čeprav je imel dlani ovite, še bolj zavil in zakrival z rokami, samo da bi skrili znake svetih ran. In dajal jim je le nepokrite prste v poljub.

A kakor se je sveti Frančišek pač trudil zatajiti in zakriti skrivnost svetih ran, da bi ubežal vsaki priložnosti za posvetno čast, je bilo Bogu vendarle všeč, da je po moči teh svetih znamenj storil mnogo čudežev sebi v čast, posebno na tem potovanju od gore La Verne pa do Svete Marije Angelske. A tudi pozneje, za Frančiškove žive dni in po njegovi slavni smrti, se jih je zgodilo veliko v raznih krajih sveta. In to zato, da bi se tajna in čudežna moč svetih ran ter neizmerna ljubezen in usmiljenje Kristusa, ki mu jih je bil na čudežen način podaril, razodela svetu v jasnih in očitnih čudežih, katerih bomo tu nekoliko našteali.

Ko se je namreč sveti Frančišek približal neki vasi, ki je bila na meji areške grofije, stopi predenj jokajoča žena z osem let starim sinom v naročju, ki pa je bil že štiri leta vodeničen: trebuh mu je bil tako spačen od otekline, da si stoje ni mogel videti nog. Ta žena položi

predenj dečka in ga prosi, naj moli zanj Boga. In sveti Frančišek se zatopi najprej v molitev, a po molitvi položi roke dečku na trebuh; naenkrat je vsa otekline izginila in fant je bil popolnoma zdrav. Vrne ga materi, ki ga, zahvaljujoč se Bogu in svetemu Frančisku, z največjim veseljem sprejme in ga pelje domov.

Ozdravljenega sina pa je rada kazala vsem, ki so iz okolice prihajali v njeno hišo, da bi ga videli.

Istega dne je šel sveti Frančišek skozi Borgo di San Sepolcro, in preden se je približal gradu, so mu prišle naproti trume ljudi. Mnogi so šli pred njim z oljkovimi vejicami v roki, glasno kliče:

»Glejte svetnika! Glejte svetnika!« In iz češčenja in želje množice, da bi se ga dotaknila, sta nastala okrog njega velik pritisk in gneča. On pa je šel s povzdignjenim duhom in v premišljevanju zamaknjen v Boga, in naj se ga je množica še tako dotikala ali ga držala ali vlekla: kot človek brez čuta ni slišal ne videl, kaj se godi ali govori okrog njega; še tega ni opazil, da so šli skozi trg in tiste kraje.

Ko je trg ostal že za njim in se je množica vrnila domov, je prispel do hiše gobavcev dobro miljo daleč od zadnjih hiš. Tu se je nebeški premišljevalec zave-

del, in kakor da bi prišel z drugega sveta, je vprašal tovariša: »Kdaj pridemo do trga?« In resnično: njegova zamaknjena in v gledanje Božjih reči zatopljen duša ni opazila ničesar pozemskega: ne spremembe kraja ne časa ne ljudi, ki so ga obdajali. To se je še večkrat zgodilo, kakor so se njegovi tovariši prepričali po lastni izkušnji.

Tisti večer je sveti Frančišek dospel do samostana bratov na Monte Casale. Tu je ležal neki brat tako hudo bolan in v bolezni tako strašno mučen, da se je zdelo, kot da bi bilo to bolj nadloga in mučenje hudiča kot pa naravna bole-

zen. Zakaj včasih se je vrgel trepetajoč in s penami okrog ust na tla in vsi udje so se mu zdaj skrčili, zdaj stegnili, zdaj upognili in zdaj skrivili in tilnik se mu je dotikal pet; ali pa se je metal kvišku in padal zopet vznak.

Ko je sveti Frančišek sedel za mizo in slišal od bratov o tem tako nesrečnem, neozdravljivem bolniku, se mu je zasmilil. Vzel je kos kruha, ki ga je jedel, in ga poslal bolnemu bratu. In kakor hitro ga je bolnik pojedel, je popolnoma ozdravel in nikdar več ni čutil tiste bolezni.

Prihodnje jutro je sveti Frančišek poslal dva brata iz tistega samostana na goro La Verno, da bi ostala tamkaj. Z njima pošlje tudi kmeta, ki je prišel z oslom, ki mu ga je bil posodil; hotel je namreč, naj bi se z živinčetom vrnil domov.

Brata gresta s tistim kmetom, in ko prideta v areško grofijo, ju od daleč zagledajo ljudje, vsi veseli misleč, da prihaja sveti Frančišek, ki je dva dni prej šel ondod mimo. Zakaj med njimi je umirala neka žena, ki je že tri dni imela popadke, a ni mogla poroditi, in mislili so, da ozdravi in bo rešena, če sveti Frančišek položi nanjo svoje svete roke. A ko sta se brata približala in so videli, da svetega Frančiška ni, so bili hudo žalostni. Toda kjer svetnik ni bil navzoč telesno, tam ni odrekla njegova moč, zakaj njihova vera je bila trdna. Čudo, prečudo: žena je že umirala in obraz ji je bil mrtvaško spachen, ko vprašajo brate, ali imajo kaj s seboj, česar so se dotaknile presvete roke svetega Frančiška. Brata premišljujeta in skrbno iščeta, a končno ne najdeta drugega, česar bi se bil sveti Frančišek s

svojimi rokami dotaknil, kakor povodec osla, na katerem je bil jahal. Z velikim spoštovanjem in pobožnostjo vzameta tedaj povodec in ga položita na telo noseče žene; glasno izgovarjajoč ime svetega Frančiška mu z živo vero priporočata bolnico. Kaj naj bi še drugega storila? Kakor hitro je žena imela povodec na sebi, je bila takoj rešena vse nevarnosti in porodila je lahko, vesela in zdrava.

Ko se je sveti Frančišek nekoliko dni pomudil v imenovanem samostanu, je šel v Città di Castello. Tu mu veliko meščanov privede ženo, ki je bila že dalj časa obsedena, in ga ponižno prosi, naj jo reši, ker vznemirja vso sosesko: zdaj z boleznim vpitjem, zdaj z neusmiljenim kričanjem, zdaj s pasjim lajanjem. Tedaj sveti Frančišek najprej pomoli in naredi čez njo znamenje svetega križa, nato ukaže hudiču, naj jo takoj zapusti. In brž je zli duh odšel in žena je bila zdrava na duši in na telesu.

In že se je ta čudež raznesel med ljudstvo, ko mu neka druga žena z živo vero prinese sina, ki je bil od strašne rane težko bolan, in ga vdano prosi, naj ga blagoslovi s svojimi rokami. Tedaj usliši sveti Frančišek njeno prošnjo, vzame dečka, mu dvigne obvezo z rane in ga blagoslovi s tem, da mu čez rano trikrat naredi znamenje svetega križa. Nato ga z lastnimi rokami spet obveže in vrne materi. Ker se je že zvečerilo, ga ona takoj položi spat. Drugo jutro pa gre, da bi dvignila otroka

s postelje, in najde ga vsega razvezanega; pogleda in vidi, da je popolnoma ozdravel, ko da bi nikdar ne imel bolezni. Le na mestu, kjer je bila rana, je poraslo meso v obliki rdeče rože, in to bolj v pričanje čudeža, kot pa v znamenje rane. Zakaj roža mu je ostala vse žive dni in ga je večkrat navajala k pobožnosti do svetega Frančiška, ki ga je bil ozdravil.

V tem mestu je ostal sveti Frančišek na prošnjo pobožnih meščanov mesec dni in je med tem časom storil še mnogo čudežev. Potem se je odpravil z bratom Leonom proti Sveti Mariji Angelski. Z njim je šel tudi neki dober mož, ki mu je posodil oslička, da je na njem jezdil. Zgodilo se je, da so hodili po slabih poteh in ob hudem mrazu ves dan in niso mogli dospeti do kraja, kjer bi prenočili. Zato so se prisiljeni od noči in slabega vremena zatekli pod rob izvotljene skale, da se ubranijo snega in noči, ki se je bližala. Ko so takole neugodno stali, je pričel mož, čigar je bil osel, sam pri sebi javkati in stokati, ker je bil slabo odet in zaradi mraza ni mogel spati, a tudi zakuriti ni bilo s čim; še malo, pa bi godrnjal zoper svetega Frančiška, da ga je bil pripeljal v ta kraj. Ko je sveti Frančišek to slišal, se ga je usmili, stegnil v duhovni gorečnosti svojo roko proti njemu in se ga dotaknil. Čudna reč! Kakor hitro se ga je z ožgano in od seraf-

skega ognja prebodeno roko dotaknil, je ves mraz izginil in prešinila ga je tolikšna toplota na zunaj in na znotraj, da se mu je zdelo, ko da bi stal pred žrelom razbeljene peči; okrepčan na duši in na telesu je takoj zaspal. In kakor je sam pravil, je tisto noč pred skalovjem in v snegu do jutra slajše spal, kot pa kdaj prej v lastni postelji.

Prihodnji dan so šli najprej in so dospeli do Svete Marije Angelske. Ko so se ji približali, je brat Leon povzdignil oči in pogledal proti samostanu; in videl je prelep križ s podobo Križanega na njem, kako je hodil pred Frančiškom. In križ je šel tako enakomerno pred obličjem svetega Frančiška, da se je ustavil, kadar se je on ustavil, in šel naprej, ko je on šel naprej. In taka svetloba je žarela iz križa, da ni razsvetljevala le obličja svetega Frančiška, marveč tudi vso okolico vse dotlej, dokler ni sveti Frančišek stopil v samostan Svete Marije Angelske, kjer so bratje njega in brata Leona sprejeli z največjim veseljem in ljubeznijo.

Odtlej je sveti Frančišek do svoje smrti večinoma prebival v samostanu Svete Marije Angelske. In vedno bolj se je sloves njegove svetosti in čudežev širil v redu in po svetu, čeprav je sam v globoki ponižnosti skušal prikrivati darove in Božje milosti in se je imenoval za največjega grešnika.

Temu se je nekoč brat Leon čudil in mislil nespametno sam pri sebi: »Glej, ta človek se javno imenuje največjega grešnika, stopil je v red že odrasel in je od Boga tako poveljčan: a vendar se nikdar ne obtoži nečistega greha. Ali je pač deviški?« In o tem bi silno rad izvedel resnico, pa se ni upal povprašati svetega Frančiška. Zateče se torej k Bogu in ga prisrčno prosi, naj mu da gotovost o tem, kar bi rad vedel. Zaradi vztrajne

molitve je bil uslišan in zagotovljeno mu je bilo, da je sveti Frančišek neoskrnjenega telesa. Zakaj v prikazni je videl svetega Frančiška, ki je stal na visokem in sijajnem prostoru, do katerega nihče ni mogel ne iti ne dospeti; in v duhu mu je bilo povedano, da pomeni ta tako visok in izbran prostor izredno deviško čistost v svetem Frančišku, ki po pravici pristoji telesu, ki je moglo biti ozaljšano s svetimi znaki Kristusovih ran.

Ko je sveti Frančišek videl, da mu telesna moč zaradi Kristusovih ran vedno bolj peša in da ne more več obdržati redovnega vodstva, je hitro sklical generalni kapitelj. Čim se je ta zbral, je ponižno opravičil pred brati svojo bolehnost, zaradi katere ne more več skrbeti za red, kar zadeva izvrševanje vodstva. Temu pa se ne more odreči, ker to ni v njegovi moči, zakaj papež ga je postavil za vrhovnega poglavarja. Zato mu ni mogoče zapustiti mesta ne izvoliti si naslednika brez izrecnega papeževega dovoljenja. Pač pa imenuje za svojega vikarja brata Petra Katanija, in kolikor pač more, red prisrčno priporoči njemu in drugim provincialom.

Nato je sveti Frančišek v duhu okrepčan dvignil oči in roke k nebu in rekel: »Tebi, Gospod, moj Bog, izročam tvojo družino, ki si mi jo doslej zaupal, za katero pa zdaj zaradi svojih bolezni, ki jih ti, presladki moj Gospod, poznaš, ne morem več skrbeti. Priporočam jo tudi provincialom, ki ti bodo morali na sodni dan dajati odgovor za vsakega brata, ki bi se zaradi njihove nemarnosti ali slabega zgleda ali prestroge kazni pogubil.« Pri teh besedah pa so vsi na kapitlju pričujoči bratje po Božji volji spoznali, da je mislil na presvete rane, ko se je zaradi bolezni opravičeval, in od ganjenosti se ni nihče mogel ubraniti solz.

In odtlej je prepustil vso skrb in vodstvo reda v roke svojega vikarja in provinciala, rekoč: »Ker sem zaradi bolehnosti odložil skrb za red, moram Boga samo še prositi zanj in dajati bratom dober zgled. In dobro vem: če bi me trpljenje zapustilo, bi redu ne mogel pomagati, kakor da neprestano prosim zanj Boga, naj ga vodi, brani in ohrani.«

(V hvalo Jezusu Kristusu in ubožcu Frančišku. Amen.)

60. premišljevanje

Z gorske višave se je treba spustiti na planjavo kakor Mojzes in izpolniti Jezusovo naročilo: »Kaj delate tukaj in gledate v nebo?« Zamaknjenost, ki človeka privzdigne, je obenem dar tudi za bližnjega.

Od Porciunkule na La Verno, z La Verne k Porciunkuli – simbol frančiškanske poklicanosti.

Na La Verni se je z najbližjimi predajal ljubezni na Jezusov način. Pri Porciunkuli se je trudil otipljivo uresničiti to ljubezen, tudi v sporu z drugimi brati.

Knjiga omili te napetosti in raje poroča o čudežih, ki se zgodijo v Frančiškovi navzočnosti, in o okoliščinah zadnjih dni njegovega življenja.

Dejansko predstavi Frančiška kot preslikavo vstalega Gospoda, proslavljenega v življenju.

Posodobljeni prevod Alojzija Resa pregledal in odmeve br. Javierja Garrida prevedel br. Miran Špelič.

Se nadaljuje.

Dogajanje v Sveti deželi 2020

Adventni dnevi so nas povabili v adventno dogajanje tako v molitvah kakor tudi v liturgiji, za katero pa v različnih državah veljajo različni ukrepi. Švicarji imajo možnost navzočnosti pri sv. maši glede na velikost cerkve. V Wollishofnu v Zürichu je

v župnijski cerkvi sv. Frančiška Asiškega dovoljena prisotnost 50 oseb, v mnogo večji Marijini cerkvi v Einsiedelnu pa le 30. Pri sosedih Madžarih ni omejitev za vstop v cerkve, le maske in razdalja

morata biti upoštevani. Kakor oblasti določijo, tako velja. Se pa določila spreminjajo iz tedna v teden.

24. oktobra 2020, na vigilijo praznika Marije, zavetnice Palestine, je jeruza-

lemski nadškof mons. Pierbattista Pizzaballa prejel imenovanje za patriarha Jeruzalema. V nedeljo, 11. oktobra, pa je v cerkvi Svetega Odrešenika v Jeruzalemu skupina bogoslovcev in bratov laikov (16) izrekla večne zaobljube. Prihajajo iz različnih držav, kot so Brazilija, Kolumbija, Republika Kongo (Brazzaville), Demokratična republika Kongo (Kinšasa), Italija, Mehika, Peru, Sirija, Južna Afrika. Slovesnost je potekala brez navzočnosti domačih, le v krogu samostanske družine. Lahko si mislimo, kako so bili mobiteli obremenjeni, ko so jim domači in redovni sobratje iz domačih samostanov čestitali po končani slovesnosti.

V Sveti deželi so cerkve odprte, manjka pa vernikov. Približna statistika govori o 25.000 kristjanih, ki so pa seveda povezani v različne krščanske

skupnosti. Manjkajo romarji, in to že 9 mesecev. Večkrat v tem letu je bilo pričakovati odprtje države za romarje, pa se je vedno skazilo. Zakaj? Judje sami se ne držijo zaščitnih ukrepov in zato se valovi okužb ponavljajo. Vsa pričakovanja so uprta v leto 2021, odprtje meja, romarske skupine, oživitev romanj. Ker upanje ne osramoti, so ta pričakovanja dovolj realna.

Kaj pa v drugih deželah Bližnjega vzhoda, kjer tudi živijo kristjani? V Siriji je stanje mnogo težje. Tam pa je že deseto leto božič brez miru, vojna in zdaj pa še covid. Libanon je prizadela huda eksplozija v pristanišču v Bejrutu, ki je razdejala velik del pristanišča in tudi mesta. Še nihče ni pojasnil, kako se je moglo to zgoditi. Ugi banj pa je mnogo. V Jordaniji je močna krščanska skupnost, celo 10 odstotkov prebivalstva. Zaenkrat se pričakuje, da bo leto 2021 prineslo nov razcvet. Je pa

Darovi za Sveto deželo (oktober - november 2020):

5 €	Neznan darovalec
10 €	Ivanka Kaš, Mara Vilar
15 €	Marija Bobnar, Darinka Demšar
20 €	Kristina Car, Frančiška Peternel, Irena Marija Vencelj
25 €	Gregor Butala
30 €	Dolores Omahen
40 €	Milan Matos
50 €	Neda Štiglic, Hiacinta Šumer
60 €	Nika Beravs, Vlasta Globevnik
100 €	Milka Radič, Marta Turenšek
200 €	Franc Slamnik
250 €	Jožef Zajc
1.080 €	SKUPAJ

Jordanija precej vezana na romarske skupine v Izraelu, ker mnoge skupine naredijo skupen program za obe državi.

Covid ni prizadel le kristjanov. Tudi Meka ima obiskovalce v zelo majhnih skupinah. Ker je pa je Izrael vzpostavil prijateljske odnose kar s tremi muslimanskimi državami, bodo tudi iz teh držav po sprostitvi ukrepov prihajali muslimani v Jeruzalem, ker je Jeruzalem zanje tretje sveto mesto na svetu.

Ker smo vsak dan bliže izdihljajem Covida, se naše noge že veselijo, da vstopimo v Sveto mesto Jeruzalem.

Pripravil p. Peter

Romanje v Sveto deželo

**SKOZI BIBLIČNE DOGODKE STARE
IN NOVE ZAVEZE**
z novomašniki in srebrnomašniki

15 dni
od 15. februarja do 1. marca 2021

1. dan, 15. 2.: ODHOD V JORDANIJO z letališča Brnik (ob 9.30), pristanek v Ammanu (23.40), prevoz v hotel, nastanitev za 2 noči.

2. dan, 16. 2.: Najprej zgodovinska Gerasa oz. Jerash, Elijeve Tišbe, sv. maša, večerja.

3. dan, 17. 2.: Odhod v na Mojzesovo goro Nebo, od koder je zrl Obljubljeno deželo, in tam sv. maša; Madaba z ogledom mozaika Svete dežele, obisk trdnjave Mukawir (Maheront), kjer je prestal mučeništvo sv. Janez Krstnik, nadaljevanje do Petre, namestitev, večerja.

4. dan, 18. 2.: Obisk čudesa sveta, skalnega mesta PETRA ves dopoldan, tam tudi sv. maša; nadaljevanje do Aqabe in vstop v Izrael, prevoz do egiptovske meje in v Tabi namestitev za 2 noči, večerja.

5. dan, 19. 2.: SINAJSKA GORA – zjutraj avtobusni prevoz do sv. Katarine, obisk samostana, vzpon na Mojzesovo goro, sv. maša v puščavi in povratek v Tabo, večerja.

6. dan, 20. 2.: Povratek v Izrael, sv. maša v Eilatu, obisk parka TIMNA z maketo svetega šotor in daritvenega oltarja, nadaljevanje v Betlehem in namestitev za 2 dni, večerja. - (PRIHOD ŠE ENE SKUPINE, ki se pridruži programu nove zaveze.)

7. dan, 21. 2.: BETLEHEM - Praznovanje Jezusovega rojstva, obisk votlin, božična sv. maša; popoldne rojstni kraj Janeza Krstnika Ein Karem, Marijino srečanje z Elizabeto – Magnificat.

8. dan, 22. 2.: Odhod v Galilejo: (Pavlova) CEZAREJA, Stella Maris (sv. Elija), TABOR - gora gospodovega spremljanja; nastanitev v Nazaretu za 2 dni, večerja.

9. dan, 23. 2.: Jezusovo javno delovanje v Galileji: Izvir Jordana, Banias oz. Cezareja Filipova, Kana Galilejska, mesto prvega Jezusovega čudeža, Galilejsko jezero, Blagri, Kafarnaum, Primat, Tabha, večerja, noč v Nazaretu.

10. dan, 24. 2.: PRAZNOVANJE V NAZARETU, sv. maša v baziliki Marijinega oznanjenja, sv. Jožef, sinagoga. SKOZI SAMARIJO: Jakobov studenec v Sihemu. V Betlehem, nastanitev.

11. dan, 25. 2.: GOSPODOVO TRPLJENJE: Getsemani, sv. maša, Oljska gora, Zadnja večerja, Galicantu, Dominus flevit, Očenaš, Betfage, Betanija, Yad Vashem.

12. dan, 26. 2.: BETANIJA - sv. Lazar, sv. maša. NATO MRTVO MORJE: obisk najstarejšega utrjenega mesta na Svetu: Jeriha. Kraj krščevanja ob Jordanu, obisk Qumrana, kopanje v Mrtvem morju.

13. dan, 27. 2.: PRAZNOVANJE GOSPODOVEGA VSTAJENJA. Via Dolorosa s križevim potom, praznovanje Velike noči v Božjem grobu, zid žalovanja, stari del Jeruzalema.

14. dan, 28. 2.: Sv. Peter v Jaffi: sv. maša. Križarski Emavs, Latrun ali Qubabe, popoldne prosto pred odhodom.

15. dan, 1. 3.: SKLEPNA SLOVESNOST AD COENACULUM – pri zadnji večerji. Odhod letala z letališča Ben Gurion (12.30) proti Ljubljani (19.00).

DUHOVNO VODSTVO: prof. Bogomir Trošt, p. Peter Lavrih, ofm.

CENA celotnega romanja, ki traja 15 dni je 1.850 € pri udeležbi nad 40 oseb; če je romarjev manj, se cena zviša za 90 €. Doplačilo za enoposteljno sobo: 260 €.

V ceno je vključeno: letalski prevoz iz Ljubljane v Amman in iz Tel Aviva v Ljubljano, vsi avtobusni prevozi v Egiptu, Jordaniji in Izraelu, vstopnine za kraje, ki so navedeni v programu, polpenzijska namestitev v dvo- ali tro-posteljnih sobah, hrana zjutraj in zvečer, v Jordaniji tudi kosila, nezgodno zavarovanje tujina, egiptovska viza, jordanska mejna taksa, izraelska izhodna taksa, vodstvo romanja.

V ceno niso vključene: napitnine za soferje in strežno osebje v hotelih: 60 € na osebo za 2 tedna, plačilo rizika odpovedi, kar uredite na Komisariatu.

PRIJAVA: z obrazcem za prijavo, ki vam ga pošljemo po e-pošti ali navadni pošti. Prijave sprejemamo takoj - do zasedbe mest. PODATKI, potrebni ob prijavi (za slovenske državljane s slovenskim potnim listom): ime in priimek - točno tako kakor je v potnem listu, naslov in pošta, rojstni datum in kraj rojstva, številka ter datum in kraj izdaje potnega lista in do kdaj velja (potni list mora biti veljaven ob začetku potovanja še vsaj 6 mesecev), telefon na katerem ste dosegljivi ali e-mail, ime in priimek osebe, s katero želite biti v sobi.

Prijava je potrjena, ko je poravnani prvi del plačila (470 €). Ostalo se plača 15 dni pred odhodom.

Natančnejše napotke za romanje boste dobili 15 dni pred odhodom.

MOŽNOST - SAMO 2. TEDEN: kraji Nove zaveze - Sveta dežela (od 20. 2. do 1. 3. 2020). Cena 1.250 €; dodatek za enoposteljno sobo: 160 €, napitnine 30 €.

p. Peter Lavrih, ofm, cts

PRIJAVE po pošti, telefonu, na spletu ali e-pošti:
DRUŠTVO PRIJATELJEV SVETE DEŽELE V SLOVENIJI
Tržaška 85, 1000 Ljubljana, SLOVENIJA
Telefon: 01 24 44 250, GSM: 041 669 134
www.sveta-dezela.si
komisariat@rkcs.si

Pri prijavi vedno oddajte podatke:

priimek in ime, rojstni datum, naslov,

številka osebne dokumenta, e-naslov in telefon

Pozabljene spretnosti

Jabolčni štrudelj brata Tomaža

Jabolčni zavitek je sladica, ob kateri smo mnogi odraščali. Pecivo izvira iz časa habsburške monarhije, a ga predvsem na zahodu pogosto napačno pripisujejo Nemcem. Jed je zaradi svojega videza dobila ime »štrudelj«, in sicer po stari nemški besedi za vrtinec. Najstarejši znani recept za štrudelj je zapisan v kuharici iz leta 1697, ki jo hranijo v dunajski mestni knjižnici.

Tomažev štrudelj v sedanjih časih je malo moderniziran:

- ☞ polnoznatno vlečeno testo (kupljeno) – 5 pol, lahko tudi listnato testo.

Nadev:

- ☞ 4 velika jabolka (ca. 1,5 kg),
- ☞ 1 bio pomaranča,
- ☞ 150 g masla,
- ☞ 4 žlice sladkorja,
- ☞ 2 žlici mletega cimeta,
- ☞ 2 pesti drobtin (kruhovih),
- ☞ 2 dl vode, mak za posip.

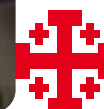

1. korak: Jabolka ne lupimo, ampak jih narežemo na 1 cm velike koščke, dodamo naribano lupino in sok pomaranče.

2. korak: V večji posodi segrejemo sladkor, da rahlo karamelizira (svetlo rjava barva), nato zalijemo z 2 dl vode, ko se karamel razpusti, dodamo jabolka. Segrevamo toliko časa, da zavre, nato dodamo 50 g masla in drobtine.

3. korak: V ponvi segrejemo preostalo maslo in z njim namažemo testo.

4. korak: Vsako polo posebej uporabimo in jo namažemo s stopljenim maslom, nato dodamo jabolka in zavijemo. Na koncih naredimo rožice in jih obrnemo navzgor, da ne izteka. Nato premažemo zavitek še z maslom in posujemo z makom. Ponavljamo, da porabimo vse testo in nadev.

5. korak: Pečemo v pečici pri 180 °C, 20–25 minut. Če ne moremo čakati, da se shladi, serviramo s kepico sladoleda. *Pa Bog žegnaj!*

NAGRADNA ŠTEVILČNICA

Poiščite besede, ki jih zahtevajo opisi, in njihove črke pripišite k številkam. Črke nato prenesite v lik. Ob pravilni rešitvi boste v vodoravnih vrstah prebrali Jezusovo naročilo, kot ga je zapisal evangelist Luka.

- 1 2 3 4 = tekočina, ki jo izločajo žleze znojnice,
 5 6 7 8 9 = zgodba, prikazana z zaporedjem slik in besedilom v oblčkih,
 10 11 12 13 = oblazinjeno, po navadi široko ležišče s tremi stranicami,
 14 15 16 17 = najbolj znan turistični kraj na Gorenjskem.

Sestavil: Matej Pavlič

▶	17	16	15	11	4	6	16
17	3	14	7	3	8	2	9
3	5	3	4	11	4	6	16
2	16	17	11	14	8	1	11
6	3	10	11	4	9	7	8
13	11	10	3	12	11	15	8

Pravilna rešitev iz prejšnje številke se glasi:

MOLI IN DELAJ.

Na uredništvo ste poslali 26 pravih odgovorov.

Hvaležni smo vam za vaše vztrajno sodelovanje.

Tokratni nagrajenci so:

1. nagrada: **Martin Darko Bohorč**, Košnica pri Celju 29E, SI-3000 Celje.
2. nagrada: **Rezika Mlakar**, Cesta na stadion 18, SI-1330 Kočevje.
3. nagrada: **Marta Triler**, Ul. J. Turnograjske 8, SI-1000 Ljubljana. *Čestitamo!*

Rešitve pošljite na uredništvo Brata Frančiška (Ul. škofa Maksimilijana Držečnika 7, SI-2000 Maribor) do 10. februarja 2021. Čakajo vas naslednje nagrade:

1. nagrada: Christian Gostečnik OFM: Travma in rel. družinska terapija;
2. nagrada: Zadnja številka revije Magnificat;
3. nagrada: CD Hvalnice in večernice

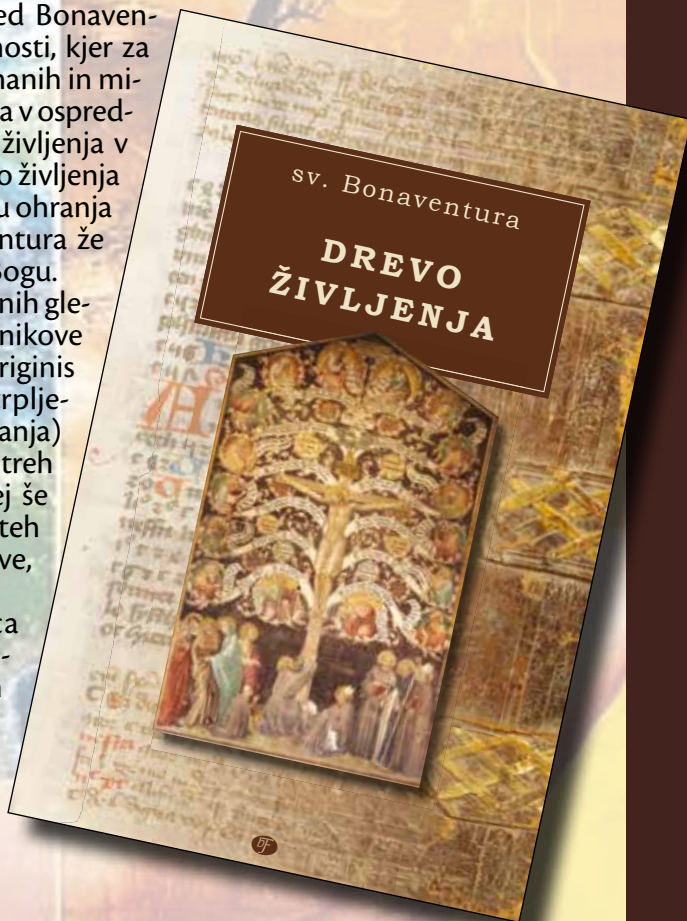
prevedel br. Jan Dominik Bogataj OFM
SV. BONAVENTURA: DREVO ŽIVLJENJA

Spis Drevo življenja sodi med Bonaventurova dela s področja duhovnosti, kjer za razliko od bolj filozofsko naravnanih in mistično spekulativnih del postavlja v ospredje premišljevanje Kristusovega življenja v podobi drevesa. Čeprav je Drevo življenja bolj pobožnostne narave, v jedru ohranja teološko vizijo, ki jo je Bonaventura že prej razvil v Potovanju duše k Bogu.

V 48 premišljevanjih, razdeljenih glede na trojno skrivnost Odrešenikove zemeljske poti – *mysterium originis* (skrivnost izvora), *passionis* (trpljenja) et *glorificationis* (in poveličanja) –, ki so predstavljene v podobi treh vej, ko se vsaka razrašča naprej še v štiri, serafski učitelj na vsako teh dvanajstih vej naniza štiri sadove, ki zrastejo na njih.

Spis Drevo življenja bralca vključi v dinamičen proces priličenja Kristusu v njegovem življenju, smrti in vstajenju prek privzeta Kristusovega trpljenja in smrti, ko udeleženos pri križu vodi onkraj, k vstalemu življenju v ljubezni Trojice.

format 12,5 × 20 cm
mehka vezava
obseg 120 strani
cena 10 €

Predstavljeno lahko naročite na naslovu: **Založba Brat Frančišek**
Prešernov trg 4; 1000 Ljubljana; telefon: 01 24 29 314; e-mail: zbf@ofm.si
www.ofm.si/zbf

